

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/58/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211215234
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4211215234.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, s.r.o., IČO: 36 234 176, so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, proti odporkyni: N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, o zaplatenie 649,87 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6C/251/2011-32 zo dňa 2. decembra 2011 v jeho zamietajúcej časti, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania účastníkov **z r u š u j e** a vec v týchto častiach **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 530,90 Eur a trovy konania v sume 31,45 Eur a to všetko v mesačných splátkach po 40,-Eur, splatných 28.ho dňa toho ktorého mesiaca pod stratou výhody splátok, počnúc 15. dňom po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, Zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 2, § 39, § 457 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), ako aj zisteným skutkovým stavom veci na základe ktorého dospel k záveru, že návrh bol čiastočne dôvodne podaný.

Mal za preukázané, že dňa 13.3.2008 odporkyňa ako dlžníčka uzatvorila s navrhovateľom ako veriteľom zmluvu o úvere, podľa ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 627,03 Eur, ktorý úver sa odporkyňa zaviazala splácať v 15-tich mesačných splátkach po 48,06 Eur, celkom mala navrhovateľovi zaplatiť 720,97 Eur. Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 20,73 % a RPMN vo výške 23 %. Odporkyňa ku dňu 26.5.2008 zaplatila navrhovateľovi sumu 96,13 Eur. Navrhovateľ listom zo dňa 30.9.2008 vyzval odporkyňu na úhradu zostávajúcej časti úveru so zmluvnou pokutou spolu vo výške 649,87 Eur.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že úverová zmluva zo dňa 13.3.2008 /o spotrebiteľskom úvere/, ktorej súčasťou boli úverové zmluvné podmienky je spotrebiteľskou zmluvou, pričom obsahuje viacero takých dojednaní, ktoré jednoznačne a vážne znevýhodňujú postavenie spotrebiteľa. Poukázal v tomto smere na ustanovenia úverových zmluvných podmienok: Hlava V. § 1, Hlava V. § 8, Hlava VI. § 2. Ďalej mal za to, že z obsahu úverovej zmluvy nevyplýva, že odporkyňa ako spotrebiteľ najneskôr v čase uzavretia zmluvy o úvere bola informovaná o výške poplatkov platných v čase, keď bola zmluva uzavretá. Poukázal na to, že zmluva o úvere má odkaz na zmluvné podmienky veriteľa na poskytnutie úveru, avšak odporkyňa ako priemerný spotrebiteľ nemohla náležite vyhodnotiť zmluvné podmienky pre ich rozsiahlosť a komplikovane štylizovaný obsah. Ďalej dôvodil tým, že úverová zmluva bola uzavretá medzi veriteľom ako podnikateľom a odporkyňou ako spotrebiteľom v podobe štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ jej obsah nemôže vôbec ovplyvniť vzhľadom na formulárovú predtlač. Spotrebiteľ prijme podmienky zmluvy, ktorú dodávateľ sám naformuloval alebo zmluvný vzťah nevznikne. Za tohto stavu je spotrebiteľ

z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu. Poukázal na neprehľadnú, zložito formulovanú a miniatúrnymi písmenami písanú formu zmluvných podmienok, v ktorých navrhovateľ zapracoval také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a z ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa. Ďalej dospel k záveru, že dohodnutá výška úrokov úveru 20,73 % je v rozpore s dobrými mravmi /§ 39 OZ/, pretože podstatne presahuje mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia úverovej zmluvy, keď priemerná úroková sadzba pre takýto druh spotrebiteľského úveru poskytnutý komerčnými bankami bola v čase uzavretia úverovej zmluvy 6,17 % /údaj zverejnený na internetovej stránke I./ Z vyššie uvedených dôvodov mal súd za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi. V súlade s ustanovením § 457 OZ zaviazal odporkyňa zaplatiť navrhovateľovi sumu 530,90 Eur, v ktorej časti považoval návrh za dôvodne podaný a vo zvyšku návrh v časti uplatnenej istiny zamietol dôvodiť, že z neplatnej zmluvy navrhovateľovi právo na iné plnenie nevzniklo. Súd zamietol návrh aj v časti uplatneného úroku z omeškania zo žalovanej istiny dôvodiť tým, že absolútna neplatnosť bola konštatovaná rozhodnutím súdu, preto sa odporkyňa nemohla dostať do omeškania s vrátením plnenia nadobudnutého titulom úverovej zmluvy. Súd povolil odporkyňa zaplatiť priznanú sumu v splátkach v súlade s § 160 ods. 1 OSP s poukazom na jej celkové pomery. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. Mal za to, že zmluva o úvere neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali nerovnováhu v právach a povinnostiach. Namietal, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa nevyplýva, v čom ustanovenie hlavy V. § 1 úverových podmienok predstavuje neprijateľnú podmienku zmluvy, pretože toto ustanovenie len konštatuje, z čoho konkrétne sa skladá splátka úveru, čo neznevýhodňuje spotrebiteľa, ale dáva mu informáciu o tom, za čo všetko v podstate platí. Výška poplatku za vedenie úverového účtu je v prípade úverovej zmluvy nulová /viď bod 56 líčnej strany úverovej zmluvy/. Úhrada za poistenie súčasťou splátky úveru len v prípade, že poistenie bolo dojednané, toto vyplýva priamo z textu predmetného ustanovenia. K právnomu záveru súdu o neprijateľnosti podmienky ustanovenia hlavy V. § 8 úverových podmienok uviedol, že súd prvého stupňa neuviedol, v čom videl neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky. Poukázal na to, že v danej veci ide o spotrebiteľský úver uzavretý podľa Zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch podľa znenia v rozhodnom období a v prípade úverových vzťahov sa jedná o tzv. „čistý obchod“, teda zmluvný typ, ktorý je upravený výlučne v Obchodnom zákonníku a preto sa naň vzťahuje obchodno-právna úprava, teda ak by sa zmluvné strany nedohodli postupnosť plnenia k viacerým záväzkom odlišne od znenia § 330 Obchodného zákonníka, uplatňovalo by sa nasledovne - najskôr tak, ako určí spotrebiteľ, následne najskôr príslušenstvo najskôr splateného záväzku, následne záväzok, čo do času najskôr splatný. Ďalej uviedol, že ustanovenia úverových podmienok sú, čo do ich obsahu transponovaním príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, nemožno preto skonštatovať, že dohodnutie takýchto ustanovení by bolo spôsobením značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán, nakoľko v prípade, že nedošlo k dohodnutiu týchto podmienok, platil by v zásade rovnaký právny stav. Mal za to, že hlava VI. § 2 nie je neprijateľnou podmienkou, pretože poskytuje spotrebiteľovi možnosť zníženia poplatku, teda mu dala možnosť získať výhodnejšie podmienky. Nesúhlasil so záverom súdu, že odporkyňa nebola informovaná v čase uzavretia zmluvy o výške poplatkov platných v čase uzavretia zmluvy, keďže táto výška je uvedená priamo na líčnej strane zmluvy, resp. niektoré druhy poplatkov sú uvedené v úverových podmienkach. Nesúhlasil so záverom súdu, že by úverová zmluva a zmluvné podmienky boli formulované zámerne komplikovane a neprehľadne. Uviedol, že nesúhlasí s právnym záverom súdu prvého stupňa v tom, že úroky vo výške 20,73 % ročne sú v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že v danej veci ide o právny vzťah, o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 258/2001 Z. z., o tzv. „čistý obchod“ upravený výlučne v Obchodnom zákonníku, preto sa naň vzťahuje obchodno-právna úprava. Uviedol, že vo všeobecnosti možno úrok charakterizovať ako cenu úveru, u úroku je potrebné rozlišovať základnú úrokovú sadzbu a tzv. maržu. Obchodný zákonník neustanovuje konkrétnu výšku úrokov, len poukazuje na možnosť odvodenia na základe zákona o I.. Mal za to, že nemožno porovnávať úvery poskytované bankami a nebankovými subjektmi z viacerých dôvodov. Namietal právny záver súdu aj v tom, že súd považoval celú úverovú zmluvu za absolútne neplatnú podľa § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi. Uviedol, že pokiaľ by aj jednotlivé ustanovenia zmluvy boli neplatné, nespôsobili by to neplatnosť celej zmluvy ako celku, ale len čiastočnú neplatnosť toho ktorého ustanovenia. Mal za to, že predmetná úverová zmluva nebola v rozpore ani so zákonom, ani zákon neobchádzala, ani nebola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi.

Odporkyňa sa nevyjadřila k odvolaniu navrhovateľa.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd /§ 10 ods. 1 OSP/ preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec v tejto časti vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti nie je preskúmateľné, keď absentuje dostatok dôvodov odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa /§ 157 ods.2 OSP/.

S poukazom na túto nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom, preto odvolací súd musel rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec v tejto časti vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa posúdil predmetnú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú a v tomto smere je nesporne jeho právne posúdenie vecne správne.

Odvolací súd však mal za to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné, keďže súd prvého stupňa sa nezaoberal daným právnym vzťahom z hľadiska zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Záverý súd prvého stupňa o neprijateľnosti úverových podmienok hlavy V. § 1, V. § 8, VI. § 2, ako aj jeho závery v tom, že odporkyňa nebola v čase uzavretia zmluvy informovaná o výške poplatkov platných v čase zmluvy, ako aj jeho závery v tom, že výška dohodnutého úroku úveru je neplatná podľa § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi a že celá predmetná zmluva o úvere je neplatná podľa § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi, sú skutkovo a právne nepreskúmateľné, keďže súd prvého stupňa neuviedol skutkové a právne dôvody, na základe ktorých dospel k tomuto záveru.

Pokiaľ by súd prvého stupňa v danej právnej veci i dospel k záveru, že niektorá úverová zmluvná podmienka, od ktorej navrhovateľ odvodzuje svoj právny nárok, resp. jeho časť je z hľadiska ustanovení § 52 a nasl. OZ neprijateľnou podmienkou, potom v súlade s ustanovením § 153 ods. 4 OSP musí súd takú zmluvnú podmienku výslovne určiť za neplatnú vo výroku rozsudku.

Pokiaľ ide o ďalšie dôvody zamietnutia návrhu /zložitý formulovaný obsah zmluvných úverových podmienok a ich miniatúrne písmo, ako aj neplatnosť úroku úveru, ako aj neplatnosť celej úverovej zmluvy/ súd prvého stupňa neuviedol skutkové, ani právne dôvody zamietnutia návrhu z týchto vyššie uvedených dôvodov, keď navyše tiež absentuje poukázanie na konkrétne zákonné ustanovenia právneho predpisu, ktoré v danej veci aplikoval, keď v tomto smere poukázal len na ustanovenie § 39 OZ.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodne, svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods.2 OSP a pokiaľ nebude mať dostatok dôkazov pre prijatie úplných skutkových zistení vo veci a pre právne posúdenie veci, dokazovanie vo veci doplní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.